

Huvudman

Umeå kommun
utbildningskontoret@umea.se

Beslut

Datum 2024-12-02
Dnr SI 2024:8314
Sida 1 (4)

Ärendet

Tematisk tillsyn av kommunala skolors kontroll av utdrag ur belastningsregistret (nedan kallat registerutdrag) vid grundskolan Obbola skola i Umeå kommun.

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Umeå kommun en anmärkning avseende brister rörande anteckning efter kontroll av registerutdrag. Umeå kommun ska **senast den 31 januari 2025** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen. Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i den del det avser kontroll av registerutdrag.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.umea@umea.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2024:8314) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har under hösten 2024 inlett en tematisk tillsyn av Obbola skola i Umeå kommun. I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om kontroll av registerutdrag från belastningsregistret genomförs innan personal anställs vid skolenheten samt om dokumentation av kontrollen genomförts. Den tematiska tillsynen omfattar personalkategorierna lärare, fritidspedagoger och annan resurspersonal vilka är anställda vid skolan från och med den 1 juli 2023. Även anställd vikarierande personal med motsvarande arbetsuppgifter omfattas av tillsynen.

Tillsynen har genomförts genom ett oanmält besök på skolenheten den 5 november 2024. Skolinspektionen har intervjuat skolans rektor den 5 november 2024 med en kompletterande intervju den 22 november 2024.

Som en del i tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat de anteckningar som dokumenterar att registerutdrag har visats upp.

Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Anmärkning

Kontroll av registerutdrag

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Kontroll av registerutdrag

Skolinspektionen har den 5 november 2024 tagit del av en personallista över de lärare, fritidspedagoger och resurspersonal som är anställda på skolan efter den 1 juli 2023, totalt 15 stycken. Tolv av dessa var sedan tidigare redan anställda av Umeå kommun fram tills anställningen påbörjades vid Obbola skola vid skolstarten läsåret 2024/25. Av de övriga tre har en tidigare varit anställd av Umeå kommun fram till år 2011. Två har inte varit anställda av Umeå kommun tidigare.

Skolinspektionen har den 22 november 2024 tagit del av anställningsavtalen för samtliga femton som anställdts efter den 1 juli 2023. I anställningsavtalen finns en ruta med efterföljande text "anställningsavtalet gäller under förutsättning att utdrag ur polisens belastningsregister inlämnas till arbetsgivaren". I de tre fall där personerna inte varit anställda av Umeå kommun fram tills anställningen påbörjades vid Obbola skola är rutan ikryssad i två fall medan den i ett fall inte är det.

Rektorn uppger att det finns en rutin som är gemensam för skolorna i Umeå kommun. Rutinen beskriver tillvägagångssättet inför att en person ska anställas. Inför att anställningsavtalet ska skrivas under kallas personen som ska anställas till skolan och visar då upp utdraget från belastningsregistret för rektorn och rektorn kryssar i rutan "anställningsavtalet gäller under förutsättning att utdrag ur polisens belastningsregister inlämnas till arbetsgivaren". Utdraget sparas inte på skolan. Den som rekryterar skriver inte under anställningsavtalet förrän rutan i anställningsavtalet är ikryssad. Utdraget visas inte upp för någon annan än den som gjort rekryteringen, vilket är antingen rektorn eller den biträdande rektorn. Den biträdande rektorn har rekryterat lärare i förskoleklassen och årskurserna 1–3 samt personal i fritidshemmet medan rektorn har rekryterat övrig personal. Den rutinen har gällt under hela perioden.

Anteckning efter kontroll av registerutdrag

För det ovan nämnda fall där det saknas kryss i rutan som anger att utdrag visats upp beskriver rektorn att samtliga som börjat sina anställningar vid Obbola skola visat upp utdrag från belastningsregistret inför att de påbörjade sina nuvarande anställningar. I ett fall konstaterar rektorn att det skett en miss och att rutan inte kryssats i.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 31 § skollagen framgår att den som erbjuds en anställning inom förskolan, förskoleklassen, fritidshemmet, grundskolan, anpassade grundskolan, specialsolan, sameskolan, gymnasieskolan, anpassade gymnasieskolan eller sådan pedagogisk verksamhet som avses i 25 kap. ska visa upp ett utdrag ur det register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister för den som erbjuder anställningen. Utdraget ska vara högst ett år gammalt. Den som inte har visat upp ett sådant registerutdrag får inte anställas.

Av 2 kap. 32 § skollagen framgår att en kontroll av ett registerutdrag enligt 31 § ska dokumenteras genom en anteckning om att utdraget har visats upp. Anteckningen ska göras av den inom verksamheten som beslutar om att anställa, anlita eller ta emot någon. Någon annan dokumentation om kontrollen får inte göras.

Av 2 kap. 33 § skollagen framgår att den som inom ett år erbjuds en förnyad anställning hos samma arbetsgivare eller en förnyad möjlighet att på ett sådant sätt som avses i 31 § andra stycket delta i verksamheten får anställas, anlitas eller tas emot utan att han eller hon har visat upp ett registerutdrag.

Av förarbeten till skollagen (prop. 2020/21:152 s. 37 ff.) framgår att registerutdrag inte ska lämnas in till den som anställer någon i grundskolan utan endast visas upp för den som anställer någon.

Skolinspektionens bedömning*Kontroll av registerutdrag*

Skolinspektionen anser att utredningen visar att verksamheten uppfyller författningskrav vad gäller att den som erbjuds en anställning även visar upp ett utdrag ur belastningsregistret. Ärendet avslutas därför i denna del.

Anteckning efter kontroll av registerutdrag

När det kommer till bestämmelsen i 2 kap. 32 § skollagen om att en kontroll av ett registerutdrag ska dokumenteras genom en anteckning om att utdraget har visats upp och att anteckningen ska göras av den inom

verksamheten som beslutar om att anställa, anlita eller ta emot någon. Gör Skolinspektionen följande bedömning.

Av utredningen framkommer att det inte i samtliga fall dokumenteras genom en anteckning att ett utdrag faktiskt har visats upp. Skolinspektionen anser att detta är en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Umeå kommuns verksamhet vid aktuell skola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller att anteckna ned att en kontroll av registerutdrag genomförts. Utredningen ger stöd för att denna brist berott på misstag och att det är avgränsat till ett enstaka fall. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att endast tilldela Umeå kommun en anmärkning.

Beslutet har fattats av utredaren Fredrik Asplén.

Utredaren Anders Holmgren har varit föredragande i ärendet.